СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 246. Джерзи Сиві, Н. Дж., четвер, 22 жовтня 1931. VOL. XXXIX. No. 246. Jersey City, N. J., Thursday, October 22, 1931. THREE CENTS.

ГОТОВІ ДЕПОРТУВАТИ ЧУЖИНЕЦЬКИХ СТРАЙКАРІВ

ЛОРЕНС (Масачусетс). — Приходить раз-у-раз до сутичок між поліцією і пікетуючими страйкарами. Генеральний страйк треває далі. Страйкує коло 23,000 робітників.

Горстка страйкуючих рішила вернутись до роботи і згодитися на 10% зменшення заробітної платні, а страйкуючі обкидували доми тих страйколомів камінням. Поліція подає кілька випадків побиття тих робітників і жінок, котрі вертаються до праці. Між іншим вказує на побиту 19-літню дочку одного фабричного боса, яка працює в офісі фабрики, обнятої страйком.

Поліція кинулася теж з револьверами на ґрупу робітників, котрі хотіли звільнити арештованого робітника, що заатакував одного страйколома.

Арештовано з того приводу 4 робітників. Коли суддя Фредерик Чендлер довідався, що арештовані є чужинцями, поставив домагання, щоб їх депортувати. Таке саме домагання поставив він супроти всіх страйкарів-чужинців, котрі попадуть в руки поліції.

ГУВЕР ВЗИВАЄ ПОШАНУВАТИ ПАМЯТЬ ЕДИСОНА.

ВАШИНҐТОН. — Президент Ґувер звернувся до загалу, щоби в середу, в годині 10 вечором, погашено в цілім краю на одну мінуту світла, щоби в той спосіб пошанувати память Едисона, винахідника жарівки. Того дня минає саме 52 роки, як Едисон зробив цей епохальний винахід.

ПІДНОСЯТЬ ПРОЦЕНТ НА ОЩАДНОСТИ.

НЮ ЙОРК. — Кажуть, що часи поліпшуються, бо „Ди Нешенел Сіти Бенк" проголосив, що платитиме від ощадностей складаний процент у сумі 3 долярів від сотки. Тому два місяці проголосив банк, що платитиме тільки 2%, а тепер підніс, бо з грішми стало тісніше й кредит став дорожчим.

Інші банки піднесуть теж процентову стопу від ощадностей. Це значить, що банки набрали надії, що їх бизнеси поліпшаться і буде збут на гроші.

РАТУЮТЬ ЗАЛІЗНИЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Залізниці знайшлися підчас теперішньої кризи в дуже критичному фінансовому положенні, що пізнати по спадку вартости залізничих бондів. Щоби себе ратувати, вимагали вони від правительства дозволу на 15% підвишку оплат за перевіз товарів тягаровими поїздами.

„Ди Інтерстейт Комерс Комишен" відкинула цю пропозицію, але зате предложила новий плян, який дає залізницям змогу заробити річно понад $100,000,000.

СТИМСОН ПРИГАДУЄ ЯПОНІЇ І КИТАЄВИ ПАКТ КЕЛОҐА.

ВАШИНҐТОН. — Секретар тейту Стимсон вислав через американські посольства в Токіо і Пейпінґу дипльоматичні ноти до японського й китайського уряду, пригадуючи їм підписання договору Келоґа-Бріяна, яким вони зобовязалися полагоджувати міжнародні непорозуміння мировою дорогою. Змісту ноти не проголошено.

ШЕРВУД НЕ ЖУРИТЬСЯ КАРОЮ.

МЕКСИКО СІТИ. — Від імени леґіслятурної комісії, яка переводить слідство над адміністрацією міста Ню Йорку, візвано Росела Шервуда, фінансового дорадника мейора Вокера, щоби він вертав до Ню Йорку і вияснив, звідки мав гроші на міліонову гру на біржі, Шервуд відмовився їхати і заявив, що він тепер відбуває пошлюбну подорож. За цю відмову наложать на нього кару в сумі $100,000. Але це Шервуда не лякає.

ВЗИВАЮТЬ ЖІНОК ДО ОЩАДНОСТИ.

НЮ ЙОРК. — Жіночий відділ Комітету для допомоги безробітним Ню Йорку кличе до всіх жінок, які ходять до церков, щоби призначили один місяць на жертви для безробітних. В цей місяць мають жінки на всім щадити, а заощаджене віддати на допомогу бідним. Відповідну пропаганду будуть вести по церквах і через радіо.

ЗАЖУРЕНІ ЖИДИ.

НЮ ЙОРК. — Рабін Стівен Вайс каже, що відносини в Палестині поліпшилися й Жидам готово стати краще жити в Палестині, але зате відносини в Европі цілком погіршились. Антисемітизм, говорив Вайс, цвите особливо в Польщі й Росії, а дається також сильно в знаки в гітлеровській Німеччині.

ЖІНКА ВБИВНИЦЯ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС. — Детективи шукають Миссис Вінні Рут Джод, літ 2, котра вбила револьверовими вистрілами дві жінки, Мисс Гедвиґ Семюлсон і Аґнес Ле Рой, запакувала їхні тіла в пачку й повезла залізницею з Фінікс в Арезоні до Лос Енджелес, щоби тут кинути ті пачки в море. На залізниці завважили, що з пачок стікає кров і в той спосіб впали на слід морду. Миссис Джод є жінкою лікаря. Її батько є пастором. Причина злочину не відома.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ.

У Варшаві зліквідовано, як повідомляє польська преса, акцію, ведену центральним військовим видилом польської комуністичної партії, звернену проти польської армії. При ревізіях знайдено матеріял, що обтяжує учасників цієї акції, й арештовано 27 осіб, між ними відомих комуністичних діячів: Сітарського, Малецького, Майхшака та Ґурського.

ПОЛЯКИ В КАНАДІ.

Інформаційний Бюлетень Польської Морської і Кольоніяльної Ліґи подає таку інформацію про положення Поляків у Канаді:

„Завдяки зміцненій протипольській аґітації, що її ведуть місцеві шовіністичні сфери й українська преса, взаємини між Українцями і Поляками в Канаді в останніх часах значно погіршилися.

„Одначе назагал польська еміґрація в Канаді зберігає свій стан посідання. Статистичні дані, які виготовив польський консулят, стверджують, що 80 відсотків мущин польської національности є одружених з Польками, а 81 відсотків жінок польської національности вийшли за Поляків. Що торкається мішаних польсько-англійських подруж, то аналоґічні цифри виносять 3 до 6 відсотків. Зате зглядно численні є польсько-українські подружа, що треба пояснити спільним походженням і приналежністю до одної суспільної верстви малорільних.

„Випадки денаціоналізації на річ пануючої англійської національности в Канаді є рідкі. Натомісць частіші є випадки денаціоналізації в користь української національности, передовсім там, де Поляки творять по селах меншість".

ЧОГО ХОЧУТЬ КОМІТАЖІ В ДОБРУДЖІ.

Часопис „Кувинтул" містить довший звіт свого кореспондента з Добруджі. Кореспондент каже, що комітаджі мають на цили тероризувати й нищити румунське населення в південній Добруджі. Вони вбивають по дорогах румунських кольоністів та урядників. В статті оскаржується болгарські власти в тім, що вони помагають комітаджам переходити границю, а навіть дають їм зброю.

ОДИН БРЕШЕ, А ДРУГИЙ КРУТИТЬ.

Румунське міністерство фінансів повідомило фінансові адміністрації, що берникам (екзекуторам) не вільно конфіскувати збіжа нового збору. Миж знаємо дуже добре, що берники фантують усе, що лише є. — („Час").

ЕПІДЕМІЧНІ НЕДУГИ В БУКАРЕШТІ.

На основі даних санітарного уряду зареєстровано в Букарешті: 172 випадків шкарлятини, 110 випадків дифтерії, 161 випадків черевного тифу і 3 випадки діточого паралїжу.

БОЛЬШЕВИКИ ТОРГУЮТЬ.

До Риги вивезли большевики на продаж образи світових мистців. Між іншими образами є теж образ кисти Рафаеля „Мадонна з дитиною". Про оригінальність цієї картини висловиться покликана комісія знавців.

АРЕШТУВАЛИ ВИКОНАВЦЯ НАПАДУ НА ПОЧТОВОГО ПІСЛАНЦЯ.

Дня 31. липня виконано напад на почтового післанця біля Пишниці, пов. Ніско, при чому забрали в нього 4,500 зол. і грошові листи. На днях арештували головного виконавця того нападу, Томаша Кшалю. Ще передтим арештували спільників Кшалі, Яна Пижа і Станіслава Лапцюха.

НАГЛИЙ СУД У ПЕРЕМИШЛІ.

В Ніжанковичах на полі в бараболях поліція приловила Ст. Ґавронського який убив 22-літнього Йосифа Новака. Прокуратура веде слідство. Вбивник стане мабуть перед наглим судом.

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ЗВІРІВ.

Фільмові артисти звіринного світа мають місячні заробітні платні, які перевищають в десятки разів „людські" заробки пересічного громадянина. Є між фільмовими акторами-звірями й „зірки". Пес Рін-Тін-Тін заробляв казочні суми. Привчений до фільмової гри пес заробляє 200 дол. за день праці, малпа 180 дол., загально відомий бульдоґ з лідмальованим оком (з фільм Факса) 400 дол., гуска 50 долярів. Тим, що жалітимуть, що не є хоч звіринними „зірками" срібного екрану, скажемо для потіхи: заробіток тих звірів опиняється в кишенях їх людських власників.

ЩО БУДЕ ПІСЛЯ ЗУДАРУ МІСЯЦЯ І ЗЕМЛІ?

Місяць був колись частиною нашої землі, тепер щораз більше піддається силі притягання землі і його шлях наближається щораз більше до її поверхні. Наука не може виключити випадку, що колись у далекій майбутності, коли притягання землі переможе, обі планети можуть зударитися зі страшною, руйнуючою силою. В тім випадку повітря заповнили би трійливі гази місяця та відломки обох планет, а тим самим всяке життя на землі перестало б істнувати. Сила зудару може відірвати від місяця і землі стільки частин, що в свому бігу вони получаться і створять нову масу. А те нове небесне тіло на основі законів природи матиме власний обіг і повстане нова планета, що буде кружляти в етері — подібно до сьогодішнього місяця, новий місяць нашої землі.

КОЛЬОНІЗАЦІЯ ДОБРУДЖІ.

„Курентул" доносить з Констанци, що в Добруджу вислано 230 румунських кольоністів. Часопис домагається, щоби їм дано оселі оподалік від болгарського населення.

ДО МЕДУ ТА МОЛОКА ЩЕ Й ВИНО.

Говорять, що наша земля купається в меді й молоці. Та цього ще мало. Один селянин зі Старого Козачого (Буковина) повіз на ярмарок до Четатя Альби бочку нового вина. Йому давали по 20 левів за ведро. Прийшов аґент податкового уряду і зажадав заплати податку по 20 левів від ведра. Селянин розсердився, вибив ногою дно бочки і випустив вино на вулицю. Тож купається наша земля не лише в меді й молоці, але також у вині.

ВЖЕ ЗНАЙШОВСЯ „ЗАМАХОВЕЦЬ."

На залізничому шляху біля Комарна знайшли кавалок шини і часть польської преси подала була цю вістку під сензаційним заголовком „Замах на поїзд". Таось поліція арештувала 23-літнього Василя Мацькова і він признався, що пять літ працював як залізничий робітник, а тепер він безробітний, тому постановив покласти на залізничім шляху цю шину, а потім зголоситися, що її усунув. У нагороду за те Мацьків хотів дістати роботу при залізниці.

ПІДМОРСЬКА ВІНДА.

В Мадриді показував один інжинір модель нового винаходу, подібного до легкопаду. Цей апарат позволяє нурцеви видобутися з морських глибин без помочі сторонніх з поверхні моря.

ЗБРОЮ ЗАБРАЛИ, ГРОШЕЙ НЕ ТОРКНУЛИ.

Невідомі люди забрали в ночі з маґазину зброї в Будапешті всі кріси, кілька тисяч набоїв, мисливські ножі, револьвери, пистолі і т. д. Грошей, 30 тисяч пенґів, не взяли.

ПОВСТАННЯ НА КАВКАЗІ.

Грузинське пресове бюро повідомляє, що в кількох місцевостях Грузії вибухнуло селянське повстання на тлі примусу колективізації. Число повстанців у західній Грузії доходить до 2,000 осіб.

ОБРИВ „ХМАРИ".

Близько міста Монтань у Франції впала велитенська хмара білих мотилів. Настав сумерк і навіть літаки мусіли задержатися, бо летуни не могли знайти дороги. Земля була вкрита білим ковром мовби снігом. Ці мотилі не вживають крил і вітер несе їх таксамо як саранчу.

БІЙКА ВЯЗНІВ ІЗ ПОЛІЦІЄЮ У БЕРЕСТЕЙСЬКОМУ СУДІ.

В окружнім суді в Берестї над Бугом при кінці розправи проти 29 обвинувачених у приналежности до комуністичної партії Західньої Білоруси після відчитання присуду (8 обвинувачених дістали по 7 літ тюрми, 6 по 5 літ, 4 по 4 роки, 11 увільнили) один з обвинувачених викликнув „Геть з окупантами східних земель!" На цей оклик решта вязнів кинулися на поліцію. Почалася на салі бійка між вязнями й поліцією. Щойно як прийшла підмога, відвели засуджених до тюрми.

ПОТОНУВ З КІНЬМИ І ВОЗОМ.

У Пруті потонув 18-літній Петро Футудуйчук із Княждвора, як переїздив возом тією рікою, вертаючи з Товмачика. Вир ухопив віз і хлопець потонув з кіньми і возом.

БЕСАРАБСЬКІ ВЧИТЕЛІ МУСЯТЬ БУТИ ДОНОЩИКАМИ.

Міністерство Бесарабії вислало всім бесарабським учителям обіжник, в якому написано: „З наказу Міністерства Бесарабії маєте засилати нам від 1. вересня відповідь на такі запити: 1. Настрій населення в селі. 2. Імена підозрілих у селі. 3. Конфлікти і їх причина. 4. Ріжні інформації". — Отже бесарабські вчителі мусять бути не лиш учителями, але й донощиками.

В РОСІЇ НЕМА СОЦІЯЛІЗМУ

ВСЕ СОЦІЯЛІЗОВАНЕ ЛИШ У ФОРМІ, А НЕ У ЗМІСТІ.

МОСКВА (СССР). — Психольоґія індивідуалізму жиє ще в повній силі серед робітництва й селянства радянщини. Навіть серед того селянства, що тепер працює на колективних фармах, особисті інтереси, або інтереси лише свого колективу панують понад усім. Таксамо й серед робітництва на соціялізованих фабриках і заводах. Кождий думає лише про свої власні інтереси й лише власними заходами старається задовольнити їх.

У Росії є соціялізм лиш у формі, бо психольоґія всього населення противна соціялізмови й рішучо повстає проти нього. Для переведення своєї соціяльно-економічної програми радянському урядови довелося нарешті хопитись таких спеціяльних мір, як утворення „Резервового Комітету". Влада вірить, що населення має в себе потрібні для держави лишки збіжа та інших засобів, які треба за всяку ціну видістати від населення.

БАНКРОЦТВО РАДЯНСЬКОЇ РОСІЇ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Ґазета „Ґерманія" подає відомости, що большевики не можуть платити своїх боргів ріжним чужинецьким фірмам за куплені в них машини та фабрикати. Комісар торговлі, Розенгольц, розіслав усім своїм торговельним представникам у ріжних державах наказ негайно почати переговори про відрочення большевикам сплати торговельних боргів.

Крім того наказано торговельним представництвам за всяку ціну продавати все, що вони мають під руками, щоб лиш дістати чужинецьку валюту для сплати міжнародніх боргів. Большевики старалися дістати від Франції позичку для заплачення своїх черготих боргів, але їм не повелось, хоч вони робили далеко йдучі уступки торговельного й політичного характеру. Большевики пропонували ґарантії недоторканости польської території й повної невтральности супроти Польщі. Таксамо большевики не можуть дістати нових кредитів в Америці.

Фінансові клопоти большевиків унеможливлюють переведення ними свого пляну пятилітки. Німецький уряд і радянська амбасада твердять, що відомости „Ґерманії" де в чому неправдиві.

НЕ БЕРУТЬ РАДЯНСЬКИХ ВЕКСЛІВ.

ВАРШАВА (Польща). — Уряд дав 2,000,000 долярів позички великій сталевій фірмі в Горішньому Шлеську. Фірма ця не могла тепер обміняти радянських позичкових зобовязань, які раніше приймав Берлін.

НЕ ВІРЯТЬ ПОЛЬСЬКИМ ГРОШАМ.

ВАРШАВА (Польща). — Польські банки й уряд заклопотані тим, що приватні фірми й окремі мешканці Польщі скуповують золото й ховають його в приватних криївках. Крім золота населення ховає також чужинецьку валюту. Це обертає великі гроші в мертвий капітал, який не приносить ніякого зиску для населення й держави, що тяжко відбивається на фінансах цілої держави та її промислі й торговлі.

ПІЛСУДСЬКИЙ ХВОРИЙ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Перебуваючий у Констанці польський маршал Й. Пілсудський захворів на інфлюенцу. Лікарі кажуть, що небезпека для його життя вже минула, хоч становище хворого не легке.

ДИКТАТУРА В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД (Еспанія). — Революційний уряд на чолі з Азаною одержав від парляменту диктаторські права. Уряд заявив, що він буде рішучо боротися зі всіми крайніми течіями, як з монархістами так і з синдикалістами. Уряд не може допустити в Еспанії анархії, або реставрації монархії.

Всі публичні збори без дозволу поліції заборонені; право страйків обмежене. Кожен страйк мусить бути зголошений до поліції на вісім днів до його початку. В противному разі він буде вважатись анархічним виступом. Ґазети будуть карати за статті, що викликалиб заворушення серед населення, або підюджувалиб його проти влади революційного уряду.

ОЧІКУЮТЬ СЛОВА ВІД АМЕРИКИ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Праця Ліґи Націй в полагодженню китайсько-японського конфлікту була цілу добу майже спаралїжована, бо в колах Ліґи Націй чекали заяви Америки в цій справі. Нарешті нота секретаря Стимсона до японського й китайського уряду дала можливість далі обговорювати цю справу.

Бріян усіми силами старається полагодити справу миром. Йому здається, що він уже знайшов підстави для полагодження конфлікту, взявши в основу заяву японського уряду в справі його переговорів з Китаєм.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES;		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗПРИВОДУ ПРИБУТТЯ ДЕЛЕҐАТА З КРАЮ.

До американських Українців приїхав зі старого краю делеґат „Рідної Школи". Є ним п. Лев Ясінчук, добре нам відомий не тільки зі своеї освітної діяльности в краю, але й з праці на американськім ґрунті. Приїхав він, щоби ще більше поглибити серед нас розуміння потреби як найбільшого попертя змагань „Рідної Школи". Приїхав, щоби й американську Україну втягнути у вир тих торжеств, які обходить наша рідна земля зприводу великого культурно-національного досягнення — 50-літнього ювилею істнування „Рідної Школи". Читаючи у старокраєвих ґазетах про величаві маніфестації зприводу цього ювилею, про те, як у них беруть участь десятки тисяч української молоді й старшого покоління, як ті свята обходять не тільки у Львові чи Станиславові, але й по малих селах, будемо тільки раділи, якщо і тут в Америці вдасться втягнути молодь і старших до подібної маніфестації культурних змагань українського народу, його пошани для школи і його невідступного бажання мати свою рідну школу.

Таким робом ми не тільки оживимо наше життя, але зробимо його змістовнішим, ідейнішим і культурнішим. Ми не тільки допоможемо старому краєви, але разом з тим допоможемо самим собі в Америці. Бо це буде найкраща нагода для спопуляризування й піднесення нашої школи в Америці. Тому треба обовязково притягнути нашу молодь на ті віча, концерти, чи відчити, на яких буде говоритися про „Рідну Школу" в краю. Хай та молодь, тут роджена, подивиться на ті фільми, які привіз зі собою делеґат з краю, а які передають картини з життя молоді „Рідної Школи". Хай бачить успіхи і хай знає, в яких важких обставинах приходиться нам у старім краю виховувати нашу молодь, щоб її ратувати перед тим моральним і національним занепадом, який є природним вислідом кождого поневолення, а не то варварського походу, який звернений на цілковите наше знищення.

Як бачимо з відозви делеґата, то „Рідна Школа" рішена використати найближчі роки „як найбільш запопадливо для виховання характерної, свідомої, енерґійної молоді, памятаючи, що втратимо все, коли того не зробимо".

Такої самої молоді треба нам і тут в Америці. Без неї загинемо й тут за морем. Тому саме треба з вдоволенням привитати ювилейну акцію в справі допомоги „Рідній Школі", бо це є добра нагода до ратування самих себе в Америці.

КЛОПОТИ АНҐЛІЇ.

Анґлія,— це країна холоднокровности і розваги, все непобідима. Вона позбулась в світовій війні свойого найбільшого суперника на морі і в торговлі, Німеччини. По світовій війні почалось в Анґлії спокійне життя. Захитаний в часі війни анґлійський фунт устабілізовано в 1925 р. спеціяльним законом про обмеження анґлійських банкнотів на золото. В торговельному світі признано анґлійський фунт знова інтернаціональним платничим середником. Таким він був аж до 20 вересня цього року, коли то в Анґлії почалась кріза. Анґлійська індустрія працювала переважно на експорт, а що не було вже куди експортувати, то почалось замикання заводів, а тим самим число безробітних з кождим днем зростало. Щоб люди ці не бідували, прискочила їм держава з допомогою і в той спосіб захитала свою буджетову рівновагу. Дефіцит Анґлії виносить тепер 120 міліонів фунтів. В звязку з загальними скороченнями скорочено й платню матрозам у фльоті, проти чого вони запротестували. Цей протест був ознакою слабости Анґлії. Хто її боявсь, підніс тепер голову, бо знав, що з такою фльотою вона не посміє вирушити в бій проти непослушних. Дефіцит і непорядки у фльоті зовсім підірвали довіря до анґлійського господарства на чужині. Почались відтягання з Анґлії чужих кредитів, що довело остаточно в останніх днях до загострення крізи. Ця країна удосконаленого капіталізму і вічного спокою видержує тепер іспит зрілости. Від цього іспиту залежить також і судьба цілого світа. Коли іспит не вдасться, тоді все світове господарство попаде в хаос, цілком занепаде.

Анґлійці народ свідомий всього того, до чого вони стремлять. Вони свідомі того, що вони є на світі пануючою нацією. Комунізм не має в них успіху. В обороні свого передового становища в світі Анґлієць вміє пожертвувати партійною доґмою, що повинно бути взором для інших народів.

Щоб повністю зрозуміти теперішні клопоти Анґлії, треба розглянутись в її загальносвітовій політиці, що на протязі віків вдержала її при кермі світа і створила з неї світову імперію.

Анґлія має домінії й кольонії. В них не стоїть вона дуже світло. Большевицька пропаґанда в формі інородного націоналізму, африканського чи індійського, знайшла свій відгомін в формі вічних революцій та повстань проти анґлійського режіму. Канада практично стала самостійною державою без комунізму. В свойому господарському розвоєві вона тяжить в бік величезного американського континенту, цебто в бік Злучених Держав. Формально вона держиться ще Анґлії, бо в той спосіб вона може свобідніше використовувати Америку. Не улягає ніякому сумнівові, що з часом Канада попаде зовсім під американський вплив, а може навіть получиться з нею. Ірляндія також усамостійнилась, хоч там панують вічні революції. Полуднева Африка добилась свого. Австралія живе самостійно. Зате в Індії ведуться тепер бої за самостійність. Індія як кольонія є перлою Анґлії і тому в першу чергу на Індію звернули свою увагу большевики, бо вони знають, що з моментом утрати Індії Анґлія перестане бути світовою імперією. Це дуже пекуча тепер справа в анґлійській політиці і якраз в днях теперішньої крізи в Лондоні ведуться переговори між анґлійським правительством та провідником анґлійського націоналістичного руху, Ґандіем. Як справа скінчиться, трудно сказати. Здається, по старому звичаю Анґлія зробить Індії уступки, бо не зможе з нею борикатись при теперішньому стані як своєї валюти, так і фльоти. В Малій Азії рівнож не все в порядку. Там сплітаються ріжні інтереси европейських держав. Франція й Анґлія шкодять собі навзаїм. Поза тими всіми клопотами викохала собі Анґлія під боком великого суперника в безмежному володінні над морями, а саме Америку, що заняла тепер місце передвоєнної Німеччини. В дуже короткому повоєнному часі виросла Америка на велику світову потугу. Рівнож і Франція помало зачинає загрожувати Анґлії і на морі і в повітрі. Це булиб зовнішні додатки до внутрішньої анґлійської крізи.

Щодо відношення до своїх сусідів, то з ними Анґлія старалась жити в згоді. Суперечки з Німеччиною вирівнала світова війна. Німеччина нині Анґлії не страшна. Франція жила довгий час в згоді, але в останніх часах та згода псується. Це видно хочби з останньої крізи, яку в першу чергу спричинила Франція безпосередно чи посередно через свою упертість і страх перед Німцями. З Америкою ведеться боротьба за впливи в Полудневій Америці. Відгуки цеї боротьби — це вічні полуднево-американські революції, фінансовані з одного боку Анґлією, а з другого Америкою. Ходило обом державам про здобуття там ринку для збуту своїх виробів і про заняття тамошної нафти, яка з себе уявляє кров в жилах господарського орґанізму. Такіж самі суперечки велись між Анґлією та Францію в Малій Азії, а відгуком їх були турецько-грецькі війни, що скінчились повним унезалежненням Туреччини. Навіть тепер всякі місцеві зриви тамошних племен причисляється на рахунок одної чи другої держави. В той спосіб одна держава на другу робить натиск, щоб видобути якісь уступства. В Африці суперництво анґлійсько-французьке виявилось в повстанні Абд-ель-кріма проти Франції. З Італією живе Анґлія в згоді, бо нема їй чого спорити з нею. Хоч Італія стремить до опанування Середземного моря, то це Анґлії нічого не шкодить. Вона має в своїх руках Ґібральтар, Мальту і Суез — цебто ті три пункти, що опановують те море і тих пунктів вона не дасть собі відібрати. До того самого стремить на Середземному морі і Франція і вважає Італію своєю конкуренткою. Ту конкуренцію використовує Анґлія і сама панує. Рівнож грізна постава Італії проти Франції зменшує розмах французького наступу на Анґлію. Решта европейських держав не грає в політиці світа великої ролі. Вони є лише пїонками в великій грі, які підуть туди, куди їм прикажуть іти. Колиб вони захотіли себе усамостійнити, то можна сміло сказати, що пропадуть як політично так і економічно під тиском сильніщих. Бо сьогодня все світове життя є надто між собою повязане.

Анґлійська імперія є імперією світовою. Її інтерси сягають далеко глибше в світ, як Европа. Інші части світа грають в анґлійській політиці богато важніщу ролю, як Европа. На Сході завдала Анґлії богато клопоту большевицька Росія, яка продовжує стару російську імперіялістичну політику і хоче конечно опанувати Дарданелями та Індією. Дарданелі залишились під анґлійським впливом. Зате вдалось розворушити большевикам Індією, опору анґлійського панування над світом. Там сьогодня йде незалежницький рух і переводиться в життя бойкот анґлійських виробів. Досі Анґлія панувала над Індією за допомогою використовування ріжних межиусобиць індійських народів та магараджів. Сьогодні ці межиусобиці перестали грати велику ролю. Всякими способами стараються Індійці позбутись Анґлійців. Ця боротьба також сильно підшарпала господарську силу Анґлії.

Рівнож ті самі комуністи взялись за пошкодження анґлійським інтересам в Китаю. Гаслом самостійности вони пірвали китайський народ до боротьби проти чужинців. Думалось, що большевикам вдасться скомунізувати ввесь Китай та провести в ньому комуністичну революцію. Показалось одначе, що вони його не скомунізували, а лиш пошкодили Анґлійцям. Китай уявляє нині з себе яблоко незгоди між богатьома чинниками в світі. Там сплітаються інтереси Анґлії, Америки, Японії і Росії, не вчисляючи ще богато інших, менше важних факторів. Анґлія хоче задержати Китай як ринок збуту для своїх товарів. Росія хоче заняти Китай, щоб провести в ньому комуністичний експеримент, а в дійсности, щоб мати вільний доступ до Тихого океану. Америка хоче знова мати рівнож ринок збуту для своїх товарів, а Японія хоче в Китаю створити свою базу для кольонізації надвишки свого населення, що душиться на островах. Тим шляхом вони хотять вдертись також на Сибір і відіпхнути Росію від Тихого океану. Всі ті чинники ведуть завзяту боротьбу, якої зовнішним виявом є вічні китайські революції, фінансовані ріжними державами. На руїнах тих революцій виростає самостійний національний китайський рух. В Китаю має кожда держава вложені свої величезні капітали, які вона мусить боронити перед комунізмом.

Большевицьку роботу Анґлія хотіла параліжувати ріжними засобами. Всі її спроби зорґанізувати протибольшевицький виступ Европи не вдались, бо стрінули страшний опір ріжних европейських державок через їх власні внутрішні непорозуміння. До того всього большевики ведуть в кождій державі ще свою розкладову роботу і національні меншини, заковані в кайдани версальським диктатом, домагаються свого права. Большевицька політика є важним фактором в міжнародньому житті політичному. Та може ще важніщим є Росія в житті економічному світа. Цей величезний простір, що був перед війною ринком збуту для европейської індустрії, сьогодні так зубожів в наслідок комуністичного експерименту, що не є в змозі купити щонебудь в Европі. Вільної торговлі там нема, тож і конкуренція неможлива і тому практично Росія знаходиться поза скобками світового економічного життя.

Японсько-анґлійське суперництво розтягнулось також і на Австралію. На цю країну зазирають ласим оком Японці зі своєю надвишкою населення, бо вона підходить їм як кольонізаційний терен. Австралія одначе замкнулась перед кольонізацією і хоч з себе уявляє практично пустий щодо людей простір, то нікого там туди не впускає.

Це булиб менше-більше всі клопоти Анґлії, розуміється важніщі, що вона їх сьогодня мусить перебороти. З анґлійської крізи користає Японія й нападає на Китай. Франція злобно підсміхається, сидячи на золоті. Америка серіозно зажурилась крізою, бо знає, що й вона може в неї попасти. Ситуація може навіть гостріща, як була в 1914 році. Відмінність її одначе полягає в тому, що тоді всі народи були підготовані до війни, а сьогодні вони ще не підготовані, за виїмком Франції. Наближається одначе повільним кроком світова заверуха, що потрясе основами цілого світового устрою. Тепер і ми не сміємо прогайнувати ту нагоду. На все мусимо бути приготовані і на всякий момент.

С. М.

А. Кащенко.

З ДНІПРА НА ДУНАЙ

Оповідання для юнацтва з часів скасування Запорожської Січі.

(15)

Калниболоцький, так зрадів кіньми, що дозволив товариству випити дві кухви горівки, а кухарям загадав варити обід.

Сьогодня в Запорожців був прямо бенкет, бо за ввесь тиждень вони не їли такого смачного обіду та ще й з горівкою. Нікому не хотілося рушати сьогодня в похід і, вважаючи на те, що місце, де стояли Запорожці, було дуже захистне й безпечне, Калниболоцький лишився тут ще на одну ніч.

Раком другого дня полковник звелів навантажувати на коней усю, яка була, вагу, так, що козаки вже нічого не мали нести, опріч своєї зброї... Вага взяла шістьдесять коней, з останніх же Петро склав добру ватагу вершників, більше як у пів сотні коней.

Коли вже Калниболоцький хотів рушати в похід, Бадьора привів чудового, баского буланого огиря:

— Прийми, полковнику, від мене цього коня. На нього хоч і гетьманови, так не соромно сісти.

Цей подарунок дуже зворушив душу запорожського ватажка, й коли в нього виникла думка, що не побачить він уже ніколи старих, щирих запорожських товаришів, сум обгорнув йому душу.

Обнимаючи й цілуючи однорукого лицаря, полковник з жалем у голосі промовив:

— Що то з вами тут буде, брати мої?... Яка доля вас чекає?

Старі Запорожці заплакали й почали прощатись з вільним товариством навіки.

Під той саме час до Калниболоцького наблизилися шість молодиків, що жили з дідами по зимовниках і вдалися до нього.

— Візьми, пане полковнику, й нас зі собою!

— Нехай ідуть! — сказав Бадьора. — Ідіть, діти, та глядіть: слухайте отамана, шануйте всіх старших та бережіть козацьку славу, як наші батьки й діди берегли її!

Тут понадавали старі Запорожці молодикам усякої зброї й ті перевернулись у козаків.

Петро з половиною вершників та Гнатом рушив у похід. Він вислав на всі сторони чати, а сам повів перед. Слідом поїхав Калниболоцький, а по ньому рушило й усе товариство.

Довгою червоною стяжкою простяглися Запорожці понад Базавлуком, на розіж двох річок лишилися тільки сиві, похилі діди, що стежили за ними сумними очима, пригадуючи, як колись, у свої молоді літа гарцювали вони по цих степах... Ой колиб то скинути всякому з плечей хоч по двацять років, не дивилисяб вони, сумуючи, в слід волі, що назавжди покидала цю країну, а саміб пішли, разом з товариством, шукати волі та долі на чужині!...

До обіду йшли Запорожці понад Базавлуком, даліж звернули на річку Камянку, що впадала в Базавлук. Тут не було запорожських зимовників і земля ще не бачила не тільки плуга, але й коси. Сірі скелі, зелені терники та висока, до шиї козаків, трава вкривали тут береги річки й надбережні лощини. Проте ця, на перший погляд, мертва природа жила й гомоніла. Зпід ніг Гнатового коня вибігали цілі табуни зайців; куріпки несподіваним шумом сотень своїх крил примушували коня кидатись у бік; на могилках свистіли бабаки й сурки; по теплих від проміння сонця скелях грілися довгохвості зелені ящірки, поміж травою ж із зловіщим сичанням плазували великі змії, виставляючи іноді свої пласкуваті голови з лютими очима й огидливим язиком вище трави, щоб наглядіти собі здобич.

Коли сонце вже почало хилитись на вечір, Гнат, їдучи верхи по горі над річкою, побачив, що за пів гонів попереду, понад тирсою біжить щось чорне, неначе летить птиця.

Поки Гнат придивлявся, один з молодиків, що пристав до Запорожців на Базавлуку, випередив його й з вигуками „полоз!... полоз!..." кинувся доганяти те чорне, що, як тепер здавалося, котилося колесом.

— Ба ні! Я не дамся, щоб мене випередили! — сказав собі Гнат і чим дужче пігнав коня за полозом. — Ти ще подивишся на хвіст мого вороного!

Хвилин з десять полоз котився колесом, держачи свою огидливу голову вище трави, лишаючи по степу глибоку смугу. Слідом гналися Гнат та молодик з Базавлуку, а ще далі бігло кіньми з десяток козаків з осавулом.

Гнат таки випередив молодика й почав доганяти полоза. Він навіть уже вихопив шаблю, щоб рубати його шию, але розумний кінь, почувши страшного гада, почав хропти й кидатись то в той то в інший бік. Скориставшися з сього, полоз знову почав набирати ходу, підвертаючи в балку до скель, де ці гади звичайно кубляться.

Посміхаючись над Гнатом, молодик знову випередив його, й, забігши полозови навперейми, теж вихопив шаблю.

Тут сталося зовсім несподіване: не вспів молодик замахнутись шаблею, як полоз, підскочивши в гору, перекинувся в повітрі й так ударив молодика своїм дебелим хвостом, що той, мов комаха, полетів з коня й упав аж геть під горою.

Те, що він полетів далеко, було його щастям, бо полоз раптом обмотався навколо коня й почав його давити, напружуючись усім своїм гнучким тілом. Сердешний кінь спершу спинався на дибки, жалісно іржав і кидавсь у всі боки, намагаючись випручатись з страшних обіймів гада, але скоро, знесилений упав на землю.

У цю мить підскочив Гнат і почав рубати полоза по шиї, та тільки шкіра на ньому була така дебела, що шабля її навіть не дряпала. Тут підскочив на поміч братови Петро з товаришами й, скориставшися тим, що полоз не міг відразу вилізти зпід коня, вони позлазили з своїх коней і почали колоти гада чингалами. Гад довго ще змагався й, випручавши зпід коня свій хвіст, розкидав ним козаків на всі боки, але врешті він знемігся й козаки розбили йому голову келепами*).

Визволений кінь не відразу мав силу підпятись на ноги, молодик же й зовсім не підводився, так, що його довелось одливати водою.

Гнат, дивуючись, розглядав полоза, бо досі він про них тільки чув, а ніколи не бачив, хоч вони й жили в ті часи по всіх запорозьких степах, де траплялися скелі. Гад був у дванацять ліктів завдожки й як добре дерево завгрубшки. Линовище**) полоза було дуже дебеле, слизьке й холодне. Здибатись людині з таким страховищем у степу, де не булоб куди заховатись, то — певна смерть, і Гнат тепер дуже дякував свойому коневі, що він не підскочив до полоза так необережно, як кінь молодика.

Два дні йшли Запорожці понад Камянкою, бавлючись іноді полюванням на куріпок, хохітву та диких качок, яких і тут траплялося чимало по плесах річки. Над козаками крутилися чорні крюки, а позаду слідкували вовки, сподіваючися собі здобичі, бо й крюки й вовки здавна звикли до того, що де ходило запорожське військо, там бувало багато трупу після бойовищ. На сей раз вовки помилилися й що ночі, голодні, вони обступали козацький табор, та не наважуючися наблизитись до нього, здалека зорили на козаків з темряви своїми блискучими очима, порушаючи тишу ночі нудним виттям.

*) Келеп — така зброя: на довгого держака набивали молот, у якому з одного боку була вятка, а з другого зуб з долоню завдожки. Келепами Запорожці розбивали панцирі своїх ворогів.

**) Шкура яку гади що-року міняють на нову.

(Дальше буде).

— Жінки переносять болі далеко лекше ніж мущини.

— Відки знаете це, чи ви лікар?

— Ні, я маю торговлю черевиків.

—o—

Наші діти.

Батько питається пятьлітнього синка, чого він хотів би, щоби бузько приніс йому: братчика чи сестричку?

— Найрадше я хотів би коня до гойдання, — відповідає хлопчик — колиб із цього мамуся не мала болів.

—o—

— Чи я вам позволю пити пиво? Таж я вам щойно тамтого тижня заборонив!

— Так, пане доктор, одначе я думав, що за той час медицина поступила вперед.

—o—

— Що ти скажеш на те. Ґанджулович назвав мене найбільшим ослом цього століття!

— Алеж се дурниця! Таж щойно минає трицять перший рік цього століття!

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Збори Злучених А. У. Орґанізацій.

Після влаштування величавого протестаційного походу представники українських орґанізацій м. Филаделфії рішили продовжувати спільно горожанську працю та створили одну репрезентаційну орґанізацію п. н. Злучені А. У. Орґанізації м. Филаделфії.

Поодинокі комісії цеї орґанізації не заперестали працювати навіть в час горячого літа, але всюди, де зайшла потреба, висилали своїх представників. Так працював політичний комітет, навязавши зносини з політичними партіями Филаделфії, та провіривши основно фінансове положення народних домів. Ведено політичну кампанію за вибір українського кандидата на меджістрейта, відбуто наради з директором пенсилвенійського музею в справі відкриття українського відділу, ведено дальше справу пропаґанди та розсилку книжок про ляцькі погроми в краю.

Богато праці вже виконано, та більше її ще перед нами. І саме тому управа Злучених Орґанізацій скликає на день 25 жовтня с. р. (неділю), год. 6 вечером, в домі Горожан при 847 Н. Френклин Ст. загальні наради представників всіх филаделфійських орґанізацій, щоби здати потрібний звіт з цілорічної праці та обговорити всі біжучі питання нашого життя.

На ці збори запрошуеться отсим представників всіх орґанізацій, які бажають спільної праці для добра нашого народу і громади, які розуміють що теперішне положення нашого народу вимагає від нас єдности, згуртовання всіх наших сил для успішнішої боротьби з ворогом.

Управа Злучених А. У.
Орґанізацій
міста Филаделфії.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

М. Кравс.

КОНЦЕРТ

(2)

Цю точку одобрили мої товариші, зате з переведенням наступної було трохи клопоту. Почався торг щодо скрипкового „соля". Признаюся, що ще перед двома тижнями обіцяла мені пані Порткевичка, до котрої часто заходжу — пайнтик доброго вина, коли постараюся, щоби її Мальвина заграла на нашому концерті. Передала мені вже й фотоґрафію Мальвини, для відбитки на оголошеннях. Кождий зрозуміє, що коли таке сталося, то мені не було іншого виходу, як лиш Мальвину доконче форсувати, бо я — чоловік гоноровий. Та щож... ледви згадав про неї, а тут вже почали мої хлопці підсміхатися іронічно, а Пилипко то аж уста викривив тай каже:

— Е-е-е!... що Порткевичка! Її гра зовсім не інтересна... Коли хочемо почути справдішньої гри на скрипці, то попросім Оленку Тулюк. Ось, це талановита собі дівчинка. З її гри матиме кождий щире артистичне вдоволення; а Мальвина як виступає, то хіба на те, щоби себе саму показувати...

— А воно що тобі шкодить? — питаю. — Нехай показує! на грі і так ніхто не визнається!... Зрештою навіть і слухати не можна, бо діти скачуть, а старі балакають... Зате: очи має кожний отворені!... Оленка!... Оленка, це ще дитина! А Порткевичка як вийде на естраду, як розставить свої точені ноги, як заколише повними закаблуками, то — говоріть собі, що хочете — а таки є поправді на що подивитися...

— Люде добрі! — перебиває Пилипко. — Чи ми уладжуємо концерт, чи виставу закабліків?

А хлопці за ним так і реґочуться...

— Ій, ви стружите завеликих фільософів! — кажу їм. — Зрозумійте одно: Нам слід перше всього подбати, щоби каса була повна, щоби опісля не покривати недобору з власної кишені! Порткевичів не годиться легковажити, бо вони є люди, знані. У них можна і забавитися файно і випити і в карти заграти. Вони самі спровадять нам чимало гостей. Вірте мені, що вся наша молодіж прийде, як лиш запримітить Мальвининого портрета на афішах. Видрукуємо: „наша найславніша артистка, знана широко зі своїх незабутних концертів на радіо"...

— А вона до якого радія концертує — цікавиться Джан, наш тромбоніст.

— Не знаєш? Таж до того, що стоїть у них дома на комоді — пояснює злобний Пилипко.

— Нехай і до того! але це нам зробить рекляму — переконую. — Ось Москалі запрошують на свої концерти відай пятнацяту з черги Жидівку, а під кожною видніє напись: „бувша прімадонна петроградської опери". Чому і ми не маємо так робити? Станьмо й ми раз уже людьми поступовими...

— А нехай!... Бери собі й Мальвину, коли тобі так на тім залежить. і друкуй, що тільки в голову попаде!... — махає нарешті Пилипко байдужно рукою. — Я буду радий, коли нам вдасться свою річ бездоганно відограти.

— А ви годитесь на Мальвину? — питаю інших.

— Та вже годимось, годимось!

Ну, спокій голові! Тепер уже буде пайнтик.

— А що-більше? — питаю.

— Я думаю, що більше не треба! Ще тільки відограємо наш гимн і — конець, бо людей занудимо — радить котрийсь із хлопців.

— Най буде і так! Але мені, як головному аранжерови, годиться сказати при кінці коротку бесіду...

— Тільки, щоб вона була справді коротка! — остерігає Пилипко.

— Не бійтеся! — заспокоюю. — В пару словах подякую лише гостям, що прийшли і „децол!"

На цьому й закінчили ми наші наради.

Тут ще додам, що моя промова зовсім не буде коротка. Я лиш так нарочно Пилипка здурив, бо вже був утомлений і довше не хотів з ним сперечатися. Я знаю з досвіду, що мене в гарних промовах ніхто не „збітує". Я можу й цілий день балакати, а мимо того будуть мене люди слухати з великою відрадою до самого кінця. Тому, нікому не кажучи, щоби тим милішу несподіванку зготовити нашим гостям, — обдумав я таку бесіду, якої у нас ще ніхто не втяв. Правда — коштувала вона мене два місяці тяжкого труду і для її списання зужив я цілий грубезний зошит битого, дрібненького письма, але зате буде то промова, якою зажену в кут і доктора Слямазарника. Там буде і заклик до згоди і непомильна порада, як належить нам потрудитись, щоби спасти нашу Неньку-Україну від ворогів і збудувати рідну державу.

На памятку, а також щоби й грядучим поколінням залишити зразковий взір до наслідування в їх публичних виступах — переписую ту промову з мого зошита".

Ось вона:

„Шановна громадо! Я, хотяй не люблю хвалитися, ані про себе говорити (це скаже кожний, хто мене знає), але таки мушу собі признати, бо завсіди стояв і стою за правду"... Ні! Я наведу ту промову пізніще, коли буду описувати перебіг нашого концерту, плекаючи в серці любу надію, що таким способом розпалю в читачах тимбільше трепетюще зацікавлення.

Тимчасом пошкандибаю до уніятів, винаймити для нас галю.

. . . .

25-го листопада б. р.

Ну, тай скінчився наш концерт. Ех...! Волів би про нього й не згадувати, бо зовсім не так воно пішло, як я собі представляв. Православним — що було в мене головною цілю—лиха не зоподіяв, бо—як довідуюся — на їх концерті було повно людей. Самий напитав собі й клопоту і ворогів, та найбільше болить мене серце, що моя промова, над якою сліпав два місяці — пішла намарне.

Але коли наважився вже писати, то найліпше нехай розкажу по черзі, як усе те сталося.

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДОПОМОЖІМ БЕЗРОБІТНИМ ЗАОЩАДЖЕННЯМ КОНВЕНЦІЙНИХ КОШТІВ.

Економічна криза обгорнула цілий світ. Відчуває її Америка. Вчувають її українські робітники в Америці, а тимсамим і члени нашого У. Н. Союза. Дійшло до того, що маємо поважне число таких безробітних членів у Союзі, котрі не є в силі оплачувати своїх вкладок.

У. Н. Союз мусить ратувати тих членів, бо як вони відпадуть, то вже не приступлять, а як і повернуть до Союза, то в дуже малім числі. До цього У. Н. Союз не може допустити, бо члени це Союз. Нема членів, не буде й У. Н. Союза. Тому треба платити тимчасово вкладки за безробітних потребуючих членів з каси У. Н. Союза.

Але звідки взяти на це фондів?

Відповідь наша така: Що чотири роки відбувається конвенція У. Н. Союза, яка коштує приблизно $40,000. Наступна конвенція має відбутися в 1933 р. Пропонуємо, щоби така конвенція відбулася аж в 1935 р., та щоби заощаджені в той спосіб ґріш, себто яких $20,000, ужити на плачення вкладок за членів безробітних, котрі не мають ніяких засобів до життя.

Ота сума повинна бути розділена між відділи в пропорції до того, що вони вплатили до конвенційного фонду.

Суспендованих безробітних членів треба поратувати і привернути їм повне давне членство з обовязком вплачування вкладок від дня приняття.

Думаємо, що в той спосіб каса У. Н. Союза нічого не потерпить, а ратунок буде. А вже наступна конвенція повинна подумати про ратунок на випадок такої кризи. На нашу думку, було би добре, якби інші відділи забрали в тій справі голос і сказали свою думку. Потім Екзекутива повинна це передумати і дати справу під референдум до вирішення загалови членів.

За Уряд 108 відділу У. Н. Союза в Лейквуд, Огайо:

І. Денеґа, предс.; **Д. Потажний,** касієр; **М. Мельничин,** секр. фін.; **М. Колодій** секр. рек.

СОВІТСЬКИЙ ДОМПІНҐ У ПОЛЬЩІ.

Шкірний промисл у Польщі перебуває в останнім часі тяжку кризу через совітську конкуренцію. До Польщі імпортували велику скількість шкіри по далеко нижчих цінах від цін шкірних виробів польського промислу.

Чи так, чи сяк.

— Я знайшовся в безвихідному положенні. Коли не зловлю ніодної риби, будуть насміхатися з мене, що я нінащо — коли куплю рибу в крамаря, не повірять, що я її зловив.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАНІВ СИН.

(69)

Кілька миль на захід від того місця, де Меріем боролася з Генсоном, був Бейнес. Він тут чекав на дівчину й уже хвилювався, що так довго її нема. Почав сам себе лаяти за те, що не поїхав назустріч Меріем, а післав Генсона. Чим далі, тим більше ставав неспокійним. Нервовими кроками ходив навколо багаття, яке розложив один з його слуг. Минула ніч. Бейнес нарешті зрозумів, що його здурено.

—o—

Для нього вже не було сумніву, що Генсон захопив у свої руки Меріем, а його лишив тут зі слугою, забравши коней. Та про це він не турбувався. Йому стало соромно й досадно, що через нього дівчина можливо тепер знаходиться в руках харциза. Нарешті він рішив шукати слідів Генсона. Кілька годин бродив Бейнес, поки попав на слід кінських копит. Рішив іти цим слідом, хоч не був певний, що це слід Генсона.

—o—

Меріем завзято боролася з Мальбіном, якого вона розпізнала в Генсоні. Вона взивала ратунку, але хто міг поратувати її тут у джунглях? Коли вже майже обезсилилася в боротьбі, вона припадково діткнулася рукою до револьвера, що висів на поясі Мальбіна. Це дало їй силу й надію. Вона зручно вихопила револьвер. Мальбін інстинктовно зробив рух, щоб її спинити, але в цей час Меріем стрілила.

—o—

Грянуло кілька стрілів, але всі кулі пішли на сліпо. Дівчина кинулася до виходу з намету, але тут її знову схопив Мальбін, що вратувався від куль. Дівчина виявила надлюдську силу й знову вирвалася з рук лиходія. Коли Мальбін ще раз кинувся до неї, вона з усієї сили, що мала, вдарила його по голові ревельвером. Отак, уже в гістериці, вона ще кілька разів ударила його по голові.

—o—